

Begrundelse

De flere hundrede tilhørere gik fra Nordisk Ministerråds store eurokonference i København den 22. juni 2000 uden et forøget kendskab til de nordiske landes forskellige valutapolitik. Der var nemlig ikke til konferencen udarbejdet noget notat med faktuelle oplysninger om de fem nordiske landes valutapolitik. Det kunne man eller have forventet, når der er tale om en konference om »euroen og de nordiske velfærdsstater«. Det er velkendt for de fleste danskere, at Danmark i sin valutapolitik »skygger« D-marken og nu euroen, samt at Finland deltager i euroen. Det er derimod ukendt for de fleste, om den svenske, den norske og den islandske »valutaflydning« er helt identisk, eller der er afgørende forskelle. Det er også - i en fællesnordisk sammenhæng - uopdyrket område, hvorledes landenes erfaringer med den valutapolitik, man fører i dag, er.

For at råde bod på det forsømte ville det være nyttigt med faktuelle oplysninger om de nordiske landes valutapolitik, samt med oplysninger om, i hvilket omfang landene selv oplever deres valutapolitik som optimal. At Danmark har gode erfaringer med fastkurspolitikken udeluker jo ikke, at Sverige også har gode erfaringer med sin flydende kurspolitik. Således er den svenske rente idag lavere end den danske og på linje med tysk eurorente.

Svar (7/ 8 2000)

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

I kraft af den fastkurspolitik, der er blevet ført i Danmark i næsten 20 år, er det lykkedes at opretholde stabile rammer for dansk økonomi.

Finland, der deltager i euroen, havde i begyndelsen af 1990'erne en voldsom økonomisk krise. Siden 1996 har Finland ført fastkurspolitik, og har i denne periode genskabt tilliden til Finlands økonomi og opnået høj vækst og faldende ledighed.

Sverige måtte i 1992 efter spekulativt pres mod den svenske krone opgive den daværende fastkurspolitik og har siden ladet den svenske krone flyde. Siden midten af 1990'erne er svensk økonomi kommet ind på et positivt spor og ledigheden er faldet. Den svenske valutapolitik

med flydende valutakurs har endnu ikke eksisteret over et fuldt konjunkturforløb. Derfor er det for tidligt at vurdere, hvorledes svensk økonomi vil reagere i et nedgangsforløb.

Udviklingen i Norge kan ikke på samme måde sammenlignes med udviklingen i de øvrige nordiske lande på grund af de særlige karakteristika for den norske økonomi. En vurdering af Norges økonomiske situation må tage hensyn til landets store olieforekomster, den stigende dollarkurs samt de høje oliepriser. Norge fører en slags flydende fastkurspolitik over for euroen, dvs. den norske krone stabiliseres, men man har ikke fastlagt et udsvingbånd for valutaudsving.

Island fører en form for fastkurspolitik ved hjælp af et handelsvægtet valutakursindeks og har et udsvingbånd på (+/-) 9 % i forhold til centralkursen. Islands økonomi har udviklet sig positivt i de senere år. En stor del af Islands indtægtskilder er dog tæt knyttet til fiskerierhvervet og andre naturressourcer. Derfor er Island som en lille, åben økonomi ganske sårbar både overfor udviklingen i disse sektorer, der til tider kan være ganske ustabil, og for de internationale finansielle markeder. Det har senest vist sig i juli i år. På baggrund af pres fra de internationale finansielle markeder og fald i valutakursen på den islandske krone har den islandske centralbank i juli støtteopkøbt islandske kroner i betydeligt omfang for at undgå et for hurtigt fald i valutakursen.

I øvrigt henvises til »Danmark og euroen« for en gennemgang af erfaringerne i Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Boks 1 og boks 2 giver en oversigt over valutakurspolitik i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige igennem de sidste omkring 30 år. (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 3312

Til økonomiministeren (12/7 2000) af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Mener ministeren seriøst, at de sidste 27 års udvikling i Danmark i form af mere økonomisk velstand og ligestilling mellem kønnene kan tilskrives vors medlemskab af EU?«